

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက, အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဟောကြားတော်မူခဲ့သော

ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတရားတော်ကြီး

တိတ်ခွေမှ ကူးယူပုံနှိပ်၍

မြို့တော် အင်ဂျင်နီယာ ဦးဝင်းထိန်-ဒေါ်ခင်ခင်လှ တို့၏

၄) နှစ်မြောက် မင်္ဂလာ အထိမ်းအမှတ် (၁၈-၆-၈၈)နေ့

အလှူတော်မင်္ဂလာပွဲ၌ ဓမ္မဒါနအဖြစ်ဖြင့်

သား မောင်ဝင်းဇော်၊ မောင်ဝင်းထွဋ်

သမီး မဖြူဖြူဝင်းတို့မှ လှူဒါန်းပါသည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက၊ အက္ခမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဟောကြားတော်မူခဲ့သော

မောဇ္ဈိမ ၇-ပါးတာရားတော်ကြီး

တိတ်ခွေမှ ကူးယူပုံနှိပ်၍

မြို့တော် အင်ဂျင်နီယာ ဦးဝင်းထိန်-ဒေါ်ခင်ခင်လှ တို့၏
(၂၄) နှစ်မြောက် မင်္ဂလာ အထိမ်းအမှတ် (၁၈-၆-၈၈) နေ့
အလှူတော်မင်္ဂလာပွဲ၌ ဓမ္မဒါနအဖြစ်ဖြင့်
သား မောင်ဝင်းဇော်၊ မောင်ဝင်းထွဋ်
သမီး မဖြူဖြူဝင်းတို့မှ လှူဒါန်းပါသည်။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၂၄၇)

မျက်နှာဖုံး ခွင့်ပြုချက်အမှတ် ()

—

ပုထမအကြိမ်

—

အုပ်ရေ-၁၀၀၀

—

၁၉၀၀-ခုနှစ်

—

ဇွန်လ

—

ပန်းချီ-ဝေမွန်လင်း

—

ဘလောက်-နယူးဘားမား

—

အဖိုးရိုက်-စာပေပေါင်းကူး

—

စာအုပ်ချုပ်-အေးမိသားစု

—

ဓမ္မဒါန

—

ဦးညိုမောင်၊ ထုတ်ဝေသူ မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၁၆၇၀)၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ့
နဂ္ဂဟအဖွဲ့ချုပ်၊ အမှတ် ၁၆၊ ဟာမစ်တစ်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ထုတ်ဝေ၍၊
ဦးတင်မောင် (၀၂၅၆-မြ) စာပေပေါင်းကူး ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၉၀၊ အေးဘီ၊
ဝေဇယန္တာလမ်း၊ (၈)ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့ ရန်ကုန်က ပုံနှိပ်သည်။

ဖုန်း-၅၅၉၁၅

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး တရားတော်ကြီး

စာအုပ်အမည်

လွန်ခဲ့သော ၁၃၄၃-ခုနှစ် နတ်တော်လက ဥပုသ်နေ့ တစ်နေ့ မှာ အလုပ်နားခွင့်ရသဖြင့် မင်္ဂလာသည် အိမ်ရှင်မနှင့် သမီးကိုပါ ခေါ်၍ သင်္ကန်းကျွန်းမြို့နယ် ဆရာမြိုင်တို့အိမ်သို့ ခပ်စောစောပင် အလည်သွားကြသည်။ စာပေဆရာနှင့် ဝေဒဆရာတို့ နှစ်ဦးသား တွေ့ဆုံတိုင်ပင် ဗဟုသုတဖလှယ်သည့်အနေအားဖြင့် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာပင် “ကျွန်တော်တို့ မရောက်ဖူးသေးသော သံသရာခရီး ကြမ်း၏လမ်းဆုံး” “အပါယ်ဘေးငြိမ်းခွင့် ဉာဏ်အဆင့်သို့ အသင့် ရောက်ဖို့ရာ နိဗ္ဗူတာကို” ဆွေးနွေးကြပါသည်။

ဆွေးနွေးချိန် သိပ်မကြာလိုက်ပါ။ မြို့တော်အင်ဂျင်နီယာ ဦးဝင်းထိန်ရောက်လာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုရော၊ ဆရာမြိုင် အိမ်သူအိမ်သားများရော ဧည့်သည်နှင့် ဆရာမြိုင်တို့ လွတ်လပ်စွာ စကားပြောခွင့်ရပါစေတော့ဟု ခပ်လှမ်းလှမ်းသို့ ဖယ်ပေးကြပါသည်။ ဦးဝင်းထိန်၏ ဣန္ဒြေမှာအနည်းငယ်ညှိုးငယ် နေသည်ကို တွေ့ရ၍ အကြောင်းတစ်ခုခုတော့ရှိပြီဟု စိတ်ပူမိပါ သည်။ ဆရာမြိုင်သည် ဝေဒဆရာပီပီ တွက်ကြည့်နေသည်။ အခြေ အနေကတော့ သိပ်မကောင်းလှဘူး၊ အသက်အန္တရာယ်ရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကြာသပတေးဂြိုဟ်ကြီးကတော့ အားကိုးစရာဘဲ ပေါ်

[သ] ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး တရားတော်ကြီး စာအုပ်အမှာ

လာနေတယ်၊ ကယ်မ မည့်သူ ပေါ်လိမ့်မယ်၊ ဒီကနေ့ စနေနေ့ မှန်းလွဲ ၁-နာရီကျော်လျှင်တော့ ကောင်းလာနိုင်ပါတယ် ဟု ပြောပါသည်။

မင်္ဂလာလဲ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရာမှ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာ တော်ဘုရားကြီးကိုသတိရလာပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားပြီးလျှင် ပရိတ်တရားတော် ချီးမြှင့်တော်မူပါရန် ဆည်းကပ်ရလျှင် ကောင်းမည်လားဟု ထင် ပါကြောင်း ပြောပြပါသည်။ ဆရာမြိုင်က သိပ်ကောင်းပါတယ်၊ ဆရာတော်ကြီးသာ ကြံရောက်ချီးမြှင့်ပါလျှင် အကောင်းဆုံးပါ ဘဲဟု ထောက်ခံသည်။ ဦးဝင်းထိန်လဲ မျက်နှာကြည်လင်ပြီးလျှင် ကဲ ရိပ်သာကိုသွားကြစို့ ဟု နှုတ်ဆက်ခါ ကျွန်တော်တို့ မဟာစည် ရိပ်သာသွားကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား အကျိုး အကြောင်းလျှောက်ထားရာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဒကာ ရင်း ဖြစ်ကြသော မဟာစည်ရိပ်သာ အမှုဆောင်များကို တရင်း တနှီးစကားပြောလေ့မရှိပါ။ ကိစ္စရှိ၍ သွားရောက်လျှောက်ထား လျှင်လည်း မည့်သူမည်ဝါဟု မှတ်သားထားလေ့မရှိသဖြင့် သူက ဘယ်သူလဲဟု မေးပါသည်။

မင်္ဂလာက မြို့တော် အင်ဂျင်နီယာ ဦးဝင်းထိန်ပါဘုရား၊ ရိပ်သာအဖွဲ့ချုပ် အမှုဆောင် ဆောက်လုပ်ရေးအဖွဲ့ငယ် ဥက္ကဋ္ဌပါ ဘုရား၊ နေမကောင်းတဲ့ ဒကာမက ဦးဝင်းထိန်၏ဇနီး ဆွမ်းစား ကျောင်းဝေယျာဝဇ္ဇလဲဆောင်ရွက်ပါတယ်၊ အမျိုးသမီး-ယောဂီ စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ အမှုဆောင်လဲ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရားဟု

လျှောက်ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ငြိမ်သက်စွာဖြင့် သုံးမိနစ်ခန့်နေပြီးမှ အင်း-ဒီကနေ့ ၁၂-နာရီလောက်မှာ လာသင့်ပါ။ နေထိုင်ကောင်းသွားပါလိမ့်မယ်ဟု မိန့်ကြားပါသည်။ မင်္ဂလာနှင့် ဦးဝင်းထိန်တို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ဦးညွတ် ရှိကျိုးပြီးလျှင် ဝမ်းသာစွာပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။

မုန်းလွဲ ၁၂-နာရီမှာ ဦးပွင့်ကောင်း၊ ဦးတိုက်စိုးနှင့် မင်္ဂလာတို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား မော်တော်ယာဉ်ဖြင့် လူမမာရှိရာ ဆေးခန်းသို့ ပင့်သွားပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် အနည်းငယ် ခန့် စကားပြောပြီးနောက် ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတရားဘော် ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ဝိပဿနာတရားရှုမှတ်နည်းကိုပါ မိန့်ကြားပါသည်။

တရားနာယူကာမျှဖြင့်သာမဟုတ်ဘဲ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဆိုတာ သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားဘဲ၊ တတ်အားသမျှ ဝိပဿနာရှုမှတ် ရမယ်ဟု မိန့်ကြားပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး တရားတော်ကို ထိုစဉ်က ကက်ဆက်ဖြင့် အသံဖမ်းယူထားခဲ့ရာ နှစ်ကတော့ အတော်ကြာခဲ့ပါပြီ။ ၁၉၈၇-ခုနှစ်၊ သင်္ကြန်မကျမီက မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ၌ ရဟန်းခံပွဲတစ်ခုတွင် ဦးဝင်းထိန်တို့နှင့်ဆုံမိကြ၍ ဒေါ်ခင်ခင်လှ ကျန်းမာနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ချီးမြှင့်တော်မူသည့် “ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး တရားတော်ကြီး”တိတ်ခွေမှ တရားဘော်ကို လက်ရေးမူအဖြစ် ကူးယူပြီးလျှင် စာအုပ်ပုံနှိပ်၍ ဓမ္မဒါနအဖြစ်ပြုသင့်ပါကြောင်း၊ ဆရာတော်ကြီးသည် အင်ဂျင်နီယာ ဦးဦးခိုင်နေထိုင်မကောင်းစဉ်

[၈] ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး တရားတော်ကြီး စာအုပ်အမှာ

က တစ်ကြိမ်၊ ဦးကျော်သောင်း နေမကောင်းထိုင်မသာဖြစ်စဉ်က တစ်ကြိမ်၊ ဒေါ်ခင်ခင်လှ နေလျင်မကောင်းစဉ်ကတစ်ကြိမ်၊ (၃) ကြိမ်တိုင်တိုင် ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတရားတော်ကြီးကို ဟောကြားခဲ့သော်လည်း စာအုပ်အဖြစ်သို့ မရောက်ခဲ့ပါ။ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတရားတော်ကြီးသည် အလွန်တရာ တန်ခိုးထက်ပါသောကြောင့် မကျန်းမမာသူများ အနာရောဂါရှိသူများအလွန်တရာတောင့်တကြပါသည်။ ဓမ္မဒါနပြုစမ်းပါဟု တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။

ဆရာက ဆောင်ရွက်ပေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မဒါနပြုပါမည်ဟု ဝန်ခံခဲ့ပါသည်။ ဦးဝင်းထိန်-ဒေါ်ခင်ခင်လှ ဇနီး မောင်နှံတို့၏ အိမ်ထောင်သက်မှာ လာမည့်(၁၈-၆-၈၈) နေ့၌ ၂၄-နှစ်ပြည့်မည်ဖြစ်ပါသောကြောင့် ၂၄-နှစ်မြောက် အလှတော်မင်္ဂလာပွဲတွင် ဓမ္မဒါနအဖြစ်လှူဒါန်းမည်ဟု ကတိပြုခဲ့သည့်အတိုင်းကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားတော်မူသော ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး တရားတော်ကြီးစာအုပ်ကို ဓမ္မဒါနအဖြစ်လှူဒါန်းပါသောကြောင့် အလှတော်မင်္ဂလာပွဲလာ ရဟန်းရှင် လူ သူတော်စင်အပေါင်းတို့က သာဓု-သာဓု-သာဓု-သုံးကြိမ် ခေါ်ကြကြောင်း မင်္ဂလာအမှာစကားဖြင့် နှုတ်ခွန်းဆက်အပ်ပါသည်။

မင်္ဂလာအောင်မြင်

၂၄-နှစ်မြောက် မင်္ဂလာအထိမ်းအမှတ်

အလှူတော် စကားမွန်

ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော်၏ ဇနီးတို့မှာ မဟာစည်ရိပ်သာတွင် ရှိနေကြပါသည်။ ၃၂-ကြိမ်မြောက် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သြဝါဒ ခံယူပူဇော်ပွဲအခါ ဖြစ်ပါသည်။ နေ့မှာ ၁၉၈၁-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၁၂-ရက် စနေနေ့ ပူဇော်ပွဲ၏ တတိယနေ့ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟရုံးတွင် ရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော်၏ဇနီးမှာ ဆွမ်းစားကျောင်းမီးဖိုဆောင်တွင် တနင်္ဂနွေနေ့ နံနက်အရုဏ်အတွက် ကြာဇံချက် ချက်ရန် လိုအပ်သည်များကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေပါသည်။

အချိန်မှာ ညနေ ၅-နာရီခွဲခန့်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ် ရုတ်တရက် အိမ်မှ လူလိုက်လာ၍ အိမ်တွင် ကျွန်တော်၏ အစ်မဝမ်းကွဲတော်သူ ရေနှေးပူလောင်၍ အတော်ဒဏ်ရာပြင်းသောကြောင့် ဆေးခန်းသွားရန်လို၍ပြန်လာရန် လာခေါ်ပါသည်။ ဆေးခန်းအကြောင်း၊ ဆေးကုသမှုအကြောင်းများကို ကျွန်တော်ထက် ကျွန်တော်၏ ဇနီးက ပို၍ ကျွမ်းသဖြင့် ဆွမ်းစားကျောင်းသို့သွားပြီး ဇနီးကိုပါ ခေါ်ပါသည်။ လုပ်ရန်လုပ်ငန်း အများအပြား ကျန်နေသေးသဖြင့် မလိုက်လိုကြောင်းပြောသော်လည်း ကျွန်တော်က အတင်းခေါ်သဖြင့် လိုက်လာပါသည်။

အိမ်နှင့် အနီးဆုံးဖြစ်သည့် ဂူတ္တလစ်ဈေးနှင့်တာမေ့တစ်ဝိုက်ရှိ ဆေးခန်းများသို့ သွားပါသည်။ စနေနေ့ဖြစ်၍ ဆေးခန်းများ ပိတ်ထားပါသည်။ ပိတ်ထားသဖြင့် မြို့ထဲရှိ 'အေး' ဆေးတိုက်တွင် အသိဆရာဝန်များရှိ၍ သွားရပါသည်။ ဆွေမျိုးကဲ့သို့ခင်မင်သော ဆရာဝန်အား တွေ့ရှိရသဖြင့် ကျွန်တော် အစ်မဝမ်းကွဲ၏ရေနှေးပူ အနာကို ကုသပေးလိုက်ပါသည်။

အချိန်မှာ ညနေ ၆-နာရီခွဲ ၇-နာရီခန့်ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း အချိန်နောက်ပိုင်းမှစ၍ ဇနီးသည်၏ ဘဝတွင် မယုံကြည်နိုင်သော ဖြစ်ရပ်များဖြစ်လာပြီး ဘဝတစ်သက်လုံးအတွက်ပါရှိသွားတော့မည့် ဖြစ်ရပ်များ၊ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်လာတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဆေးခန်းမှ မထွက်မီလေးတွင် ကျွန်တော်က ဆရာဝန်အား ဇနီးသည်ကိုလည်း ကြုံတုန်းစမ်းသပ်ပေးရန်ပြောမိပါသည်။ ဇနီးသည်သည် ပူဇော်ပွဲ မစခင်လောက်ကပင် ဗိုက်နာခြင်း၊ အောင့်ခြင်း ဝေဒနာများရှိခဲ့ကြောင်း၊ ပူဇော်ပွဲလုပ်အားပေးရန် တာဝန်အများအပြားရှိနေ၍ ပေတေနေခဲ့ကြောင်း ပြောမိပါသည်။ ဇနီးက သိပ်မနာကြောင်း၊ ကိစ္စမရှိကြောင်း ပြောသော်လည်း ဆရာဝန်အနေဖြင့် ကြုံတုန်းစမ်းသပ်လိုက်တာပေါ့ဆိုပြီး ဗိုက်ကို စမ်းသပ်ပါသည်။

ဆရာဝန်၏ မျက်နှာအမူအရာသည် ချက်ချင်းပြောင်းလဲလာပြီး အတော်ကြာအောင် ဗိုက်ကိုစမ်းသပ်နေသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် ဇနီး၏ စိတ်တွင် ထင်ကနဲဖြစ်ပြီး စိုးရိမ်စိတ် ဝင်လာပါသည်။

ဆရာဝန်က ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန်တစ်ဦးဦးထံ အမြန်စမ်းသပ်ခံ
စေလိုကြောင်း ပြောပါသည်။ ကျွန်တော်၏စိတ်တွင် များစွာ
ပူပန်မိပါသည်။ ယနေ့ညပင် သွားရန်သင့်ကြောင်း အကြံပြုပြန်
သဖြင့် ပိုမိုစိုးရိမ်လာပါသည်။

ဇနီးနှင့် ချက်ချင်းတိုင်ပင်၍ မြို့ထဲရှိ မိဘကဲ့သို့ ကူညီစောင့်
ရှောက်သည့် ခွဲစိတ်အထူးကုဆရာဝန်ကြီးထံ သွားရန် ဆုံးဖြတ်ပါ
သည်။ ဆရာဝန်ကြီးမှာ အနားယူထားသော်လည်း ကိုယ်ပိုင်ဆေး
ခန်း ရှိနေပါသည်။

ဆရာဝန်ကြီးထံ ရောက်သောအခါ အချိန်မှာ ၇-နာရီခွဲခန့်
ရှိနေပါပြီ။ ဆရာဝန်ကြီးမှာ အခြားဆရာဝန်များ၊ သူနာပြု
ဆရာမများ၊ မိတ်ဆွေများအား မိတ်ဆုံထမင်းစားပွဲဖြင့် ညှိခံ
နေပါသည်။ အားနာသော်လည်း အရေးကြီးသဖြင့် တွေ့ခွင့်
တောင်းပြီး အကျိုးအကြောင်းရှင်းပြပါသည်။ ဆရာဝန်ကြီးသည်
အားနာစွာဖြင့် ယခုညှိခံပွဲရှိနေ၍ နံနက်စောစောကြည့်တာပေါ့
ဟု ရက်ချိန်းပေးပါသည်။ ၎င်းနောက် ညှိခံပွဲမှထွက်၍ ကျွန်
တော် အား မော်တော်ကားဆီသို့ လိုက်ပို့ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင်
“ခင်ဗျားဇနီးကော ဘယ်မှာလဲ” ဟု မေး၍ ကားအတွင်း၌ ပါ
လာကြောင်းပြောရာ ဆရာဝန်ကြီးက စိတ်ပြောင်းသွားပြီး ယခု
ပင် စမ်းသပ်ကြည့်မည်ဟု ပြောပါတော့သည်။

ဆရာဝန်ကြီးစမ်းသပ်လိုက်သောအခါ အူအတက်ပေါက်တာ
ဖြစ်ကြောင်း၊ ချက်ချင်းခွဲရန် လိုမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပါသည်။
ဆရာဝန်ကြီး၏ ဆေးခန်းသည် စနစ်တကျ ခွဲစိတ်ခန်းများရှိသော

ဆေးခန်းဖြစ်ပါသည်။ ညွှန်ခံပွဲတွင် လိုအပ်သော မေ့ဆေးဆရာ
ဝန်၊ သူနာပြုဆရာမများ ပါဝင်သဖြင့် ချက်ချင်းခဲ့မည်။ ခွဲစိတ်
ခန်းကို ပြင်ဆင်ရန် ၁-နာရီခန့်ကြာမည်ဖြစ်သည်။ ၈-နာရီခန့်
ပြန်လာရန် ပြောပါသည်။ အူအတက်ပေါက်ခြင်းမှာ အချိန်မီ
မခွဲစိတ်ပါက ဒုက္ခပေးနိုင်ကြောင်း သိရှိနေသဖြင့် ခွဲစိတ်ရန်
သဘောတူပြီး ခွဲစိတ်ရန် ပြင်ဆင်ပါတော့သည်။

ခွဲစိတ်မှုကို ၎င်းနေ့ည ၉-နာရီခန့်တွင် စ၍ ၁၀-နာရီမထိုးမီ
ပြီးစီးပါသည်။

ညနေက ဒေါင်ဒေါင်မည် လှုပ်ရှား အလုပ် လုပ်နေသူသည်
အိပ်ရာပေါ်၌ သတိမရဘဲချက် ရတချက် မေ့ဆေးအရှိန်ဖြင့်အိပ်
ပျော်နေပါသည်။ ညနေက ရေနွေးပူလောင်သော အစာမဝမ်းကွဲ
က အိမ်တွင် ဒေါင်ဒေါင်မည် လှုပ်ရှားလျက် ရှိနေပါသည်။ ကံ
တရား၏ အပြောင်းအလဲမြန်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

အူအတက်ခွဲစိတ်ကုသမှုသည် ၃-ရက်အတွင်း ဒဏ်ရာသက်
သာ၍ လမ်းလျှောက်နိုင်ပါသည်။ ထို့နောက်ကျန်တော် ဇနီးမှာ
၃-ရက်လောက်ကစ၍ ကိုယ်အပူချိန် အဖျားနည်းနည်းရှိနေရာမှ
တစ်နေ့တခြား အပူချိန်တက်လာတာ တွေ့ရပြန်သောကြောင့်
ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေအားလုံး စိတ်ပူလာတော့သည်။

၅-ရက်မြောက်နေ့တွင် အခြေအနေ အတော်ဆိုးရှားလာပြီး
အဖျားအတော်တက်နေပါသည်။ ဒီလို အခြေအနေမျိုးမှာ လုပ်
လေ့ရှိတဲ့အတိုင်း ကုသိုလ်လုပ်၊ ဗေဒင်မေး၊ ယတြာချေတွေ လုပ်
ကြရပါသည်။ ကျန်တော်လည်း စိတ်အလွန်ပူလျက် ရှိနေပါပြီ။

ကံအခြေအနေသိရှိဖို့ ဗေဒင်ကျမ်းကျင်သူ ဆရာကြီး ဦးမြိုင်ထံ သွားရပါတော့သည်။

ဆရာ ဦးမြိုင်သည် တွက်ကြည့်သောအခါ ကံနိမ့်နေတယ်၊ အသက်အန္တရာယ် ရှိနေတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကြာသပတေးဂြိုဟ် ကြီးက အားကိုးစရာ ပေါ်လာနေတယ်၊ ကယ်မသူ ပေါ်လိမ့် မယ်၊ ဒီစနေကုန်လို့ကျော်လို့ရှိယင်တော့ စိတ်ချစရာရှိနိုင်တယ်လို့ ပြောပြပါတယ်၊ ကုသိုလ် ယတြာများ ပြုဖို့ နည်းလမ်းများလည်း ပေးပါသည်။

ကြာသပတေးညနဲ့ သောကြာနေ့များမှာ အဖျားပို့မို့ တက် လာပါသည်။ လူနာလဲများစွာ ခုန်အား နည်းသွားပါပြီ၊ ကျွန် တော်တို့လည်း များစွာ စိုးရိမ်လာသဖြင့် (၁၉-၁၁-၈၁) နေ့ စနေနေ့ နံနက် ၅-နာရီခွဲ ၆-နာရီခန့်တွင် ဆရာဦးမြိုင်အိမ် ထပ်မံ သွားပါသည်။

ဆရာဦးမြိုင်၏အိမ်တွင် မင်္ဂလာဦးအောင်မြင်ကိုပါ တွေ့ရပါ သည်။ ဘာ ဦးအောင်မြင်ကလည်း ရင်းနှီးပြီးသူ အကျိုး အကြောင်း သိပြီးသူဖြစ်၍ လူနာအခြေအနေကို မေးမြန်းစုံစမ်း ပါသည်။

ဆရာဦးမြိုင်ထပ်ပြီး တွက်ချက်အရ ယနေ့ စနေနေ့ မွန်းလွဲ ၁-နာရီကျော်ယင် ကောင်းလာနိုင်သည်၊ ကယ်မမည့်သူ ပေါ် လာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်းပြောပါသည်။ အဲဒီ အချိန်မှာ ကုသိုလ်စိတ်တွေ ပွားများနေဖို့ လိုသည်ဟု ဆိုပါသည်။

အဲဒီအခါ ဘာဘဦးအောင်မြင်ကပဲ မဟာစည် ဆရာတော် ဘုရားကြီးအား လျှောက်ထားပင့်၍ ပရိတ်ရွတ်ယင် ဘယ်လို နေမလဲဟု အဆိုပြုရာ ဆရာဦးမြိုင်က အလွန်ကောင်းကြောင်း၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသာ ကြွရောက်ချီးမြှင့်ပါလျှင် အကောင်း ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်နှင့် ဘာ ဦးအောင်မြင်တို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ အကျိုး အကြောင်း လျှောက်ထား အသနားခံ ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မေတ္တာ၊ ကရုဏာ ရှေ့ထားပြီး ယနေ့ ၁၂-နာရီ လာပင့်ရန် အမိန့်ရှိပါသည်။

၁၂-နာရီမှာ ဘာဘဦးအောင်မြင်၊ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးပွင့်ကောင်း၊ အတွင်းရေးမှူးဦးတိုက်စိုးတို့က ဆရာ တော်ဘုရားကြီးကို ပင့်လာပါသည်။ ဆေးတိုက် အခန်း ကျဉ်း ကျဉ်းမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရောဂါ အခြေအနေကို မေးပြီး ဗောဇ္ဈင်သုတ်ကိုရွတ်ဆို၍ ဝိပဿနာတရား ပေးပါသည်။ လူနာဟာ အဲဒီအချိန်မှာ စိတ်တည်ငြိမ်နေပြီး သမာဓိအား အလွန်ကောင်းနေတယ်လို့ လူနာက ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြန် ကြံသွားသောအခါ ပြောပြပါသည်။ လူနာဟာ သူ့အခြေအနေ မကောင်းတာကို သိပါသည်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအချိန်မှာ စိတ်က တည်ငြိမ်ပြီး အေးချမ်းနေပါသည်တဲ့။ ဝိပဿနာရုမှတ်မှု တန်ခိုး ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မိန့်မှာစကားကတော့ “ယခုလို ကျန်း မာရေး ချို့တဲ့နေတုန်း အပြင်းအထန် မှတ်နေဖို့ မလိုပါဘူး၊

သက်တောင့်သက်သာနဲ့ သတိမလွတ်စေဘဲ အမှတ်သတိ ရှိနေဖို့ ပါဘဲ။” ကျွန်တော့်နားမှာ စွဲနေတဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အမိန့် ရှိတဲ့ စကားကတော့—

“ဆေးဆရာတွေ ကျကျနနကျပေးလိုက်လို့ ပျောက်သွားမှပဲ ပါဘဲ” ဆိုတဲ့ အချက်ပါဘဲ။

၎င်းစနေနေ့မှာ မသက်သာသေးပါ။ (၂၀-၁၂-၈၁) တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ပိုဆိုးလာပါသည်။ ခြေများ၊ လက်များအေးလာ ပါသည်။ သွေးချိန်လည်း တဖြည်းဖြည်းဆုတ်ယုတ်လာပါသည်။ ညပိုင်းတွင် သွေးချိန် ၅၀-မှ ၄၀၊ ၄၀-မှ ၃၀ ကျဆင်းနေပါ သည်။ အသက်ကယ် ဆေးတွေ ထိုးပေးနေရပါပြီ။ ဒီတောင်ကို ကျော်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ဟု ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများ အကုန်လုံး အလွန် ပူပန်နေကြပါပြီ။

အသက်ကယ်ဆေးများ ထိုးပေးသော်လည်း သွေးပေါင်ချိန် မတိုးဘဲ ရှိနေပါသည်။ အချိန်မှာ တနင်္လာနေ့အကူး နံနက် ၁-နာရီ ၂-နာရီခန့်ပင် ရှိနေပါသည်။ ဆေးခန်းတွင် မိဘ ဆွေ မျိုး သားသမီးများအပြင် မိတ်ဆွေများ ဖြစ်သော ရိပ်သာ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးပွင့်ကောင်းနှင့်ဇနီး၊ ဦးကျော်သောင်းနှင့်ဇနီး၊ ဦးမောင်တင်(ဗိုလ်ကြီးဟောင်း)နှင့်ဇနီး၊ ဒေါ်ကံတာဦးခင်မောင် နှင့်ဇနီးတို့သည် မပြန်နိုင်ကြဘဲကျန်တော်တို့နှင့်အတူ ဆုတောင်း မေတ္တာပို့ပြီး လူနာကို ပြုစုလျက်ရှိနေကြပါသည်။

နံနက် ၃-နာရီခန့်တွင်အသက်ကယ်ဆေး ၁-လုံးထပ်ထိုးပြီး သွေးပေါင်ချိန်ကို ပြန်ကျမသွားအောင် ထိန်းမထားနိုင်လျှင်

မျှော်လင့်စရာ မရှိတော့သလောက်ဖြစ်တော့မည်ကိုကျွန်တော်တို့ သိထားသဖြင့် ထိုအသက်ကယ်ဆေးထိုးပြီးသောအခါ အားလုံး ကပါ ဆုတောင်းမေတ္တာပို့လျက် ရှိနေကြပါသည်။

ကံတရားသည် စတင်၍ အကောင်းဘက်သို့ ကူးပြောင်းလာ သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ထိုနောက်ဆုံးဆေး ထိုးပြီးသောအခါ သွေးပေါင်ချိန်ပြန်မကျတော့ဘဲ သွေးချိန် ၄၀-၅၀ ခန့်တွင် တန်းနေပါသည်။ အားလုံးလည်း အားတက် ဝမ်းမြောက်လာကြ ပါသည်။ မိတ်ဆွေများလည်း နံနက်အရုဏ်တက် ၅-နာရီခန့်တွင် ပြန်သွားကြပါသည်။

(၂၁-၁၂-၈၁) တနင်္လာနေ့ နံနက် ၁၁-နာရီမှ ၁၂-နာရီ လောက်တွင် ဦးမောင်တင်(ဗိုလ်ကြီးဟောင်း)သည် ရန်ကုန် ဆေးရုံကြီးမှ သမားတော်ကြီးတစ်ဦးကို အတူခေါ်၍ ပြန်ရောက် လာပါသည်။ သမားတော်ကြီးက စစ်ဆေးစမ်းသပ်၍ ရန်ကုန် ဆေးရုံကြီးရှိ(**Intensive Room**)အသည်းအသန်အခန်းသို့ အမြန်ရှေ့ပြောင်းရမည်ဖြစ်ကြောင်းပြောပါသည်။ သမားတော် ကြီးကပင် စီစဉ်ပေးသဖြင့် ညနေ ၃-နာရီခန့်တွင် ရန်ကုန်ဆေးရုံ ကြီးမှ လူနာဘင်ကား ရောက်ရှိလာပြီး အသည်းအသန် ဆေးကု ခန်းသို့ လူနာကိုပြောင်းရွှေ့သွားရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ အားလုံးစိုးရိမ်ပူပန်နေသည့်ကြားမှပင် လူနာ သည် ဝေဒနာတဖြည်းဖြည်း သက်သာလာပါသည်။ သက်သာ လာ၍ အားတက်ရသော်လည်း ရောဂါပျောက်ကင်းမှုမရှိသေး သဖြင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှုမှာ မလျော့သေးဘဲရှိနေပါသည်။ ၉-ရက်

မြောက်နေ့တွင် ဝေဒနာသက်သာလာသဖြင့် အသည်းအသန် အခန်းမှ ခွဲစိတ်ကုသဆောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ ကုသမှုခံယူရပြန် ပါသည်။

ရောဂါမပျောက်ကင်းသေးသဖြင့် ပထမအကြိမ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် ဗိုက်ခွဲစိတ်ပြီးနောက် ရက်ပေါင်း ၇၇-ရက် အကြာတွင် ဗိုက်ကိုယ်ပိမံခွဲစိတ်ရပြန်ပါသည်။ ဝမ်းဗိုက်အတွင်း တွင် အလွန်ဆိုးရွားစွာရှိနေသော အခြေအနေကို တွေ့ရှိသဖြင့် ဆရာဝန်ကြီးများသည် ခက်ခဲစွာ ခွဲစိတ်ကုသပေးရပြန်ပါသည်။ ၎င်းခွဲစိတ်ကုသ ပြီးစီးအောင်မြင်သည့် အခါတွင်မူ အသက် အန္တရာယ်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအခြေအနေ မရှိတော့ကြောင်း သိရသဖြင့် အပူလုံးကြီးများကျ၍ စိတ်အေးချမ်းသာရပါတော့သည်။

ကျွန်တော် ဇနီး၏ ကံကြမ္မာသည် အလွန်ပင် အံ့သြဖွယ်ရာ ဖြစ်ပါသည်။ ပို၍ အံ့သြဖွယ် ဖြစ်သည်မှာကား အူအတက်ခွဲစိတ် ပြီးနောက် (Septicaemia) ခေါ်သော သွေးအဆိပ်တက် ရောဂါ ဖြစ်လာခြင်း၊ ဝမ်းဗိုက်အတွင်းတွင် အူများအလွန်အခြေအနေ ဆိုးရွားနေပြီး အူပေါက်လုနီးပါးရှိနေခြင်းတို့ကို ကျော်လွှား၍ အသက်မဆုံးရှုံးခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ သွေးအဆိပ်တက်ရောဂါ ဖြစ်လာပါက အသက်ဆုံးရှုံးမှုသည် ၉၉%မျှရှိကြောင်းသိရသ ဖြင့် ပို၍ အံ့သြမိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် အနေဖြင့် (၁၉-၁၂-၈၀) နေ့က ကျေးဇူးတော် ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတရားတော် ကို ဟောစဉ်အခါက “ဆေးဆရာတွေ ကျကျနန ကုလိုက်ယင်

လည်း ရောဂါပျောက်သွားမှာပါဘဲ”ဟု အမိန့်ရှိတော်မူသည်ကို နားမှမထွက်ဘဲ ယခုတိုင် ကြားယောင်နေမိပါတော့သည်။

ကျွန်တော် ဇနီးသည် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးသို့ ပြောင်းရွှေ့ကုသ ရသော ၁၉၈၁-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၂၁-ရက်နေ့မှ ၄-လခန့် ခွဲစိတ်ကုသဆောင်တွင် ကုသမှုခံယူ၍ ဗိုက်ခွဲစိတ်ကုသမှု ၁-ကြိမ်၊ တစ်ဖန် ထိုဆေးရုံကြီး၌ပင် ၁၉၈၂-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအထိ ဆေးကုသမှုခံယူရပြန်ပြီး ဗိုက်ခွဲစိတ် ကုသမှု ၁-ကြိမ်၊ ထို့နောက်တစ်ဖန် ရန်ကုန်ဆေးရုံသစ်ကြီး (ဂျပန်ဆေးရုံ) တွင် (၁၀-၇-၈၆) မှ (၁၀-၂-၈၇) ထိ ဆေး ကုသမှုခံယူပြီး ဗိုက်ခွဲစိတ်မှု ၃-ကြိမ်၊ စုစုပေါင်းဗိုက်ခွဲစိတ်မှု ၅- ကြိမ်တိုင် ခွဲစိတ်ကုသခဲ့ရပြီး အသက်ရှင်လျက်ရှိနေသဖြင့် ယခု ကျွန်တော်တို့၏ အိမ်ထောင်သက်သည် (၁၈-၆-၈၈) နေ့၌ ၂၄-နှစ်ပြည့်မြောက်သည်ဖြစ်ပါသောကြောင့် ၂၄-နှစ်မြောက် မင်္ဂလာနေ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဗိမာန်တော် တည်ဆောက်ရေးအတွက် ကျပ်ငွေတစ်သောင်းလှူဒါန်း၍ ဆွမ်းအလှူ၊ ဒါနကုသိုလ်၊ သီလ ကုသိုလ်၊ ဘာဝနာကုသိုလ်၊ ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်စသည်တို့ကိုဆက် လက်ပြုလုပ်ပွားများလှူဒါန်းနိုင်ခြင်း၊ ၁၉၈၁-ခုနှစ်မှစ၍ ဘဝသစ် တစ်ခုကို ရတိသကဲ့သို့အသက်ဆက်လက်ရှင်သန်နေခြင်းတို့အတွက် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား အမှုပြု၍ ဆေးကုသပေးကြသော ဆရာဝန်ကြီးများ၊ သူနာပြုဆရာမများ၊ အဘက်ဘက်မှ အားပေးကူညီစောင့်ရှောက်ကြသောမိတ်ကောင်း

ဆွေကောင်းများ၊ ဆွေမျိုးများအားလုံးတို့အား လေးစားစွာ
 ဂါရဝပြုပြီးလျှင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား
 ကြီး ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး တရားတော်ကြီး
 စာအုပ်ကို ပုံနှိပ်၍ ကျွန်တော်တို့ဇနီးမောင်နှံ၏ ၂၄-နှစ်မြောက်
 မင်္ဂလာအလှူတော်ပွဲ၌ ပင့်လျှောက်၍ ကြွရောက်လာကြသော
 သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ဖိတ်ကြား၍ ကြွ
 ရောက်လာကြကုန်သော ယောဂီများနှင့် မိတ်သက်ဟအပေါင်း
 တို့အားလည်းကောင်း ရန်ကုန်မြို့ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ
 ကြီး၌ လှူဒါန်းဆက်ကပ်ကျွေးမွေးပြီးလျှင် ရေစက်သွန်းချ
 အမျှပေးဝေအပ်ပါသည်။

မောင်ဝင်းထိန်

မခင်ခင်လှ

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား

ကန်တော့ခြင်း

ဩကာသ ဩကာသ ဩကာသ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ
တည်းဟူသော အပြစ်ခပ်သိမ်း ပပျောက်ငြိမ်း၍ အသက်ရှည်စွာ
အနာမဲ့ရေး ရန်တေးကင်းကြောင်း ကောင်းမှုမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါ
စေခြင်း အကျိုးငှာ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာ
ရတနာတည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါး (ဆရာသမား) တို့ကို
အရိုအသေ လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ပူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်
တော့ပါ၏။ (အရှင်ဘုရား)

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဆုပေးခြင်း

လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံယူ
တော်မူထိုက်သော အရဟံဂုဏ် အစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်
တော်တို့နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရတနာ၊ ကောင်းမွန် မှန်
ကန်စွာ ဟောကြားအပ်သော သွာက္ခာတ အစရှိသော ခြောက်
ပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော တရားရတနာ၊
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အစရှိသော ကိလေသာအညစ်အကြေး
ကင်းဝေးစေရန် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ အကျင့်တို့ကို ကောင်းစွာ
ကျင့်ကြံတော်မူတတ်သော သုပ္ပဋ္ဌိပန္နအစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်
တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သံဃာရတနာ တည်းဟူသော

၁၄ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား

ရတနာမြတ်သုံးပါးနှင့်တကွ ယခု ကြွရောက်လာသော ဆရာ
တော်ကို ရိုသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်
လျှော့ ကန်တော့ကြရသော ပဏာမကုသိုလ်ကံ စေတနာအမျိုး
မျိုး၏ ရည်ရွယ်ရင်းရှိသည့်အတိုင်း လူဒါန်းပူဇော်ကြသော ဒါန
ပူဇာကုသိုလ် စေတနာတို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်တို့ကြောင့် ဘေး
ရန်အန္တရာယ်ဟူသမျှတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကြ ဝေး
ကွာကြ၍ အသက်ရှည်ခြင်း အနာကင်းခြင်း၊ ကျန်းမာခြင်း၊ ချမ်း
သာများခြင်း အစရှိသော၊ အလိုရှိအပ် တောင့်တ အပ်သော
လောကီ လောကုတ္တရာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာအပေါင်း
တို့နှင့် ပြည့်စုံကြပါစေ။

သီလခံယူသမ္ပာဒ်ကဆို

ပေးတဲ့ဆုနဲ့ပြည့်စုံပါစေ ဘုရား။

သီလတောင်း

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊
အနုဂ္ဂဟံ ကတုာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ
ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတုာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ
ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတုာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မိန့်ကြား

ယမဟံ ဝဒါမိ၊ တံ ဝဒေထ။

သီလခံယူသူများကဆို

အာမ ဘန္တေ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးကချပေး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သီလခံယူသူတို့ကလိုက်ဆို

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သရဏဂုံချပေး

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သီလခံယူသူတို့ကလိုက်ဆို

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

၁၆ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒုတိယအကြိမ် သရဏဂုံချပေး

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သီလခံယူသတိကလိုက်ဆို

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဗာတိယအကြိမ် သရဏဂုံချပေး

ဗာတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဗာတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဗာတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သီလခံယူသတိကလိုက်ဆို

ဗာတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဗာတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဗာတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မိန့်ကြား

သရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ။

သီလခံယူသတိက ဝန်ခံ

အာမ ဘန္ဓေပါ အရှင်ဘုရား။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ငါးပါးသီလ ပို့ချပေး၍
သီလတောင်းသူတို့က ခံယူဆောက်တည်

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မိန့်ကြား

တိသရဏေန-ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတည်းဟူသော ရတနာ
မြတ်သုံးပါးနှင့်၊ သဟ-တက္ခ၊ ပဉ္စသီလံ-ငါးပါးသီလကို၊ သာဓုကံ
ကတုာ-ကောင်းမွန်စွာထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၍၊ အပ္ပမာဒေန-
မမေ့သောသတိတရားဖြင့်၊ သမ္မာဒေထ - ပြီးစီးပြည့်စုံကြပါစေ။

သီလခံယူသူတို့ကဆို

အာမဘန္တေ-ပါဘုရား။

သီလခံယူ ပြီးပါပြီ။

နေမကောင်းသူ ဒေါ်ခင်ခင်လှအား အကြောင်းပြု၍
၁၉၈၁-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၉-ရက်
၁၃၄၃-ခုနှစ် နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၈-ရက် စနေနေ့တွင်
ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဟောကြားတော်မူသော

ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး တရားတော်ကြီး

ဆရာတော်ဘုရားကြီးမေး = ဘယ်နေ့ကစပြီးနေမကောင်းတာလဲ။

ဦးပွင့်ကောင်းလျှောက် = လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၂-ရက်နေ့ညသြဝါဒခံယူ
ပူဇော်ပွဲနေ့ကစပြီး နေမကောင်းတာ
ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး = ဘုန်းကြီးကတော့ မသိပါဘူး၊ မနက်
က လာပြီး လျှောက်မှ သိရတယ်၊
မဟာစည် သာသနာ့ ရိပ်သာမှာ
ဝေယျာဝစ္စ အမြဲတမ်း ဆောင်ရွက်
နေတယ်လို့ သိရတယ်၊ ဘုန်းကြီးက
နာမည်တော့ မသိပါဘူး၊ နာမည်
ကိုလဲ မှတ်မိမှာမဟုတ်ပါဘူး။

ဦးပွင့်ကောင်းလျှောက် = တပည့်တော်တို့က “ဘေဘီ” လို့ ခေါ်
ပါတယ်ဘုရား၊ ဦးဝင်းထိန်ရဲ့ “ဒကာ
မ” ပါ ဘုရား၊ ဒေါ်ခင်ခင်လှလို့လဲ
ခေါ်ပါတယ်ဘုရား၊ မဟာစည် သာ
သနာ့ရိပ်သာ အမျိုးသမီး- ယောဂီ
စောင့်ရှောက်ရေး အမှုဆောင်အဖွဲ့က
ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

ဆေးဆရာတွေက ကျကျနန ကုလိုက်ယင် ပျောက်သွားမှာ
ပါဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရားက ရောဂါဝေဒနာတွေ ပျောက်ကင်းခြင်းရဲ့
အကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတရား ဟောထားတာ
တွေရှိတယ်၊ ရှင်မဟာကဿပနှင့် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့ နေမ
ကောင်း၊ ထိုင်မကောင်း မကျန်းမမာ ဖြစ်တဲ့အခါ ဗောဇ္ဈင်
၇-ပါးတရားကို ဟောတာနဲ့တရားလဲဆုံးရော၊ ရောဂါလဲပျောက်
ရော လို့သိရပါတယ်၊ ဘုရားကိုယ်တိုင်လဲ နေမကောင်းထိုင်မသာ
ဖြစ်တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားရဲ့တပြည့် စုန္ဒက လာပြီးတော့ မြတ်စွာ
ဘုရား အမိန့်ရှိတဲ့အတိုင်း ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတရားကို ဟောတော့
အဲဒါ နာပြီးတော့ ဘုရားကိုယ်တိုင်လဲ နေကောင်း ကျန်းမာသွား
တယ်လို့ဆိုပါတယ်၊ ပရိတ်ကြီးထဲမှာ ဗောဇ္ဈင်သုတ် ပါပါတယ်၊
အဲဒီအကြောင်းတွေ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဗောဇ္ဈင်ကို သတိသင်္ခါတော၊ ဓမ္မာနံ ဝိစယော တထာ၊
ဝီရိယံ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါစ တထာပရေ။

သမာဓုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတ္တေတေ သဗ္ဗဒဿိနာ။
 မုနိနာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ။
 သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊ နိဗ္ဗာနာယစ ဗောဓိယာ။
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

မြတ်စွာဘုရား ဗောဇ္ဈင် ၇ - ပါးတရား ဟောထားတာ
 ဟောကြားတဲ့ တရားတွေကို နာကြားပြီး ပွားများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
 တွေမှာ ကျန်းမာချမ်းသာတဲ့အကြောင်းတွေ အတိုချုပ် ဖော်ပြ
 ထားပါတယ်။

ဧကသ္မိံ သမယေ နာထော၊ မောဂ္ဂလ္လာနဉ္စ ကဿပံ၊
 ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိဿာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တဒေသယိ။
 တေ စ တံ အဘိနန္ဒိတု၊ ရောဂါ မုစ္စိံသု တခံဏေ၊
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှာတော့ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်နှင့် ရှင်မဟာ
 ကဿပတို့နှစ်ပါး နေထိုင်မကောင်းလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဗောဇ္ဈင်
 ၇-ပါးကို ဟောဘယ်၊ အဲဒီ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး မြတ်စွာဘုရား
 ဟောပြီးတော့၊ နာပြီးတော့ ဘာမှမကြာလိုက်ပါဘူး၊ ခဏလေး
 နေမှာပါဘဲ၊ (တိုတိုလေး နေမှာပါဘဲ)၊ အဲဒီ ဟောပြီးတော့၊
 နာပြီးတော့ ကျန်းကျန်းမာမာ ဖြစ်သွားပါတယ်။

ဧကဒါ ဓမ္မရာဇာပိ၊ ဂေလညေနာဘိပိဋိတော။
 စုန္ဒတ္ထေရေန တံယေဝ၊ ဘဏာပေတွာန သာဒရံ။
 သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓာ၊ တဗ္ဗာ ဝုဋ္ဌာသိဋ္ဌာနသော။
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၂၂ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်လဲ တစ်ခါကတော့ နေမကောင်းလို့မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သာဝကစုန္ဒဆိုတာကို ဘုရားက ဟောခိုင်းလို့ ဘုရားလဲ တရားကိုနာပြီးတော့ ရောဂါဝေဒနာ ပျောက်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့ အကျဉ်းချုပ် နားလည်အောင် ဂါထာတွေနဲ့ စီထားပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတရားတော် ဟောပုံလေးကတော့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံဘဲ ဟောထားပါတယ်။

သတ္တိမေ ဥပါသိကေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘဂဝတာ သမ္မ
ဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ
သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

အဲဒီလို ဟောထားပါတယ်။ အဲဒီရှင်မဟာကဿပဟောပုံကလဲ ၇-ခု၊ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ဟောပုံကလဲ ၇-ခု၊ စုန္ဒမထေရ်က နေပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားဟောပုံကလဲ ၇-ခု၊ အဲဒါတွေကိုလဲ ဘုန်းကြီးက နေမကောင်းတာ အကြောင်းပြုပြီးတော့ အဲဒါလေး နည်းနည်း ဘုန်းကြီးက ဟောပေးပါဦးမယ်။

အခု နေမကောင်း ထိုင်မသတဲ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အမျိုးသမီးဆိုတော့ အမျိုးသားဆိုလို့ရှိရင် “ဥပါသက”၊ အမျိုးသမီးဆိုတော့ “ဥပါသိကာ”၊ ဥပါသိကာ”ဆိုတာ ရတနာသုံးပါး ဆည်းကပ်တယ်။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဆိုပြီးတော့ ဆည်းကပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ “ဥပါသိကာ”၊ အမျိုးသားဆိုလျှင် “ဥပါသက”လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီနာမည်နဲ့ ဘုန်းကြီးတရားဟောမယ်။ ဗောဇ္ဈင်

၇-ပါး ဟောကြားတာနဲ့ ကျန်းကျန်းမာမာ ဖြစ်အောင်လို့၊
တရားမနာဘဲ ဆေးဆရာတွေ ဆေးကုယင် ပျောက်မှာပါဘဲ၊
အခုဟာကတော့ စိတ်ကြည်ကြည်လင်လင်ဖြစ်အောင်လို့ ဟော
ပေးရမှာဘဲ။

သတ္တိမေ ဥပါသိကေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘဂဝတာ သမ္မ
ဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မော
ဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဥပါသိကေ-ရတနာသုံးရပ်ကို မပြတ်ဆည်းကပ်လေ့ရှိသော
ဥပါသိကာမ၊ ဘဂဝတာ-ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတော်
မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်၊ သမ္မဒက္ခာတာ-ကောင်းမွန်မှန်
ကန်စွာ ဟောကြား၍ ထားအပ်သော၊ သတ္တ-၇-ပါးကုန်သော၊
ဣမေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-ဤဗောဇ္ဈင်တရားတို့သည်၊ ဘာဝိတာ-မိမိသန္တာန်
၌ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဗဟုလိကတာ-အကြိမ်များစွာဖြစ်စေ
အပ်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ-ထိုးထွင်းဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှာ၊
သမ္မောဓာယ-ကောင်းစွာသိရန်အလို့ငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ဆင်းရဲခပ်
သိမ်း ငြိမ်းရန်အလို့ငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးတရားတွေကို ဖြစ်ပွားစေလို့ရှိယင် သတ္တိမေ
ဥပါသိကေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတာ စသည်ဖြင့်
မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ-
ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိဖို့ရာဘဲ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းငြိမ်းဖို့ရာဘဲဖြစ်
ပါတယ်၊ အဲဒါအခုသာသနာ့ရိပ်သာမှာ တရားအားထုတ်ဖူးတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဗောဇ္ဈင်တရားတွေ ဟောဖူးတာချည်းပါဘဲ၊ အခု

လဲ အားတဲအချိန်ဆိုလို့ရှိယင် ရှုမှတ်ပြီးတော့ ဗောဇ္ဈင်တရားတွေ ပွားနေတာပါဘဲ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ရှုတယ်ဆိုတာလဲ အတူတူပါဘဲ၊ သတိပဋ္ဌာန်တရားရော၊ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးရော၊ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေရော ပွားတိုင်းပွားတိုင်းဖြစ်နေတာပါဘဲ၊ အဲဒါဘယ်လိုဟာ တွေတုံးဆိုယင် ဣမေသတ္တာ- ဤ ၇-ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တရားတို့သည်၊ ကတမေ-အဘယ်တရားတို့နည်းဟူ၍ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးဟာ ဘာတွေလဲဆိုယင် သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ် ဥပါသိကေ ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္ထတိ။

ဥပါသိကေ-ရတနာသုံးရပ်ကို မပြတ်ဆည်းကပ်လေ့ရှိသော ဥပါသိကာမ၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မဒက္ခာတော-ကောင်းမွန်မွန်ကန်စွာဟောကြားအပ်သော၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-အမှတ်ရမှု သတိသမ္မောဇ္ဈင်တရားသည်၊ ဘာဝိတော-မိမိသန္တာန်၌ အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ-ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှာ၊ သမ္မောဓာယ-ထိုးထွင်း၍ သိရန်အလို့ငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ဆင်းရဲခပ်သိမ်းငြိမ်းရန်အလို့ငှာ၊ သံဝတ္ထတိ-ဖြစ်၏။

သတိသမ္မောဇ္ဈင်-အမှတ်ရသော သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်ပေ၏၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ ပြုတိုင်း ပြုတိုင်း သတိသမ္မောဇ္ဈင်တရားတွေ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ဖြစ်နေတာပေါ့၊ ဝိပဿနာရှုတဲ့ အခါမှာတော့ ပိုပြီး ထင်ရှားတာပေါ့၊ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း အမှတ်ရတာတွေဟာ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ပေါ့၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ဖောင်းတက်လာတယ်၊ လှုပ်ရှားတဲ့ရုပ်၊ ပိန်ကျသွားတဲ့ရုပ်၊ လှုပ်ရှား

တဲ့ရုပ် ဝါယောဓာတ်၊ အဲဒီရုပ်ကို ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်မှတ်ထား၊ မှတ်ရတဲ့ ရုပ်တွေဖြစ်လာတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဒါတွေမဟုတ်ဘူး၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် မှတ်နေယင်၊ စိတ်လှုပ်ရှားမှုဖြစ်သွားလို့ ရှိယင်၊ စိတ်ကူးပေါ်လာယင် အဲဒီစိတ်ကူးတွေမှတ်ပြီးတော့ စိတ်ကို အမှတ်ရတယ်လို့ ဖြစ်လာတယ်။ ကိုယ်ထဲက ညောင်းတာ၊ နာကျင်ကိုက်ခဲတာတွေ မှတ်ရပြန်ရော၊ အဲဒါတွေလဲ ဒုက္ခဝေဒနာမှတ်ရတာလဲ ဖြစ်လာပြန်ရော၊ ချမ်းသာတာလဲ ချမ်းသာတာ မှတ်ရတာ သုခဝေဒနာဖြစ်ပါတယ်။

သာမန် ဝေဒနာကတော့ သူကသိပ်မထင်ရှားဘူး၊ ချမ်းသာလဲ မဟုတ် ဆင်းရဲလဲမဟုတ် အလယ်အလတ်အနေအားဖြင့် ထင်ရှားတဲ့အခါ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်ပေါ်တယ်။ အဲဒါတွေအမှတ်ရတာကတော့ အမှတ်ရတဲ့သတိတရားလေးတွေဟာ ဝိပဿနာရှုတိုင်း၊ မှတ်တိုင်းသာဖြစ်ပေါ်နေတာဘဲ။ လက်တွေ့၊ ခြေတွေ လှုပ်ယင် လှုပ်တာ၊ ကျွေးယင် ကျွေးတာ၊ ဆန့်ယင်ဆန့်တာတို့ “အာလောကိတေ၊ ဝိလောကိတေ၊ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ” စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ပွားကြ၊ အာလောကိတေ-တည့်တည့် အကျွေးအဆန့် တွေ လို့ရှိယင်၊ အာလောကိတေ-တည့်တည့် မဟုတ်ပဲနဲ့ ကျွေးလို့ရှိယင်၊ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရီဟောတိ-မှန်စွာသိတယ်၊ သိအောင် ရှုတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေတဲ့အခါကာလမှာ မှတ်ရတဲ့ သတိဖြစ်နေတာပါဘဲ။ အဲဒီသတိဟာ ရုပ်တွေ အမှီပြုပြီးဖြစ်တယ်၊ စိတ်တွေ အမှီပြုပြီးဖြစ်တယ်၊ ဝေဒနာအမှီပြုပြီးလဲ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီစေတသိက်တရားတွေ၊ သဘောတရားတွေ အမှီပြုပြီးလဲ ဖြစ်တယ်၊ မှတ်တိုင်းမှတ်တိုင်းဟာ မှတ်ရတဲ့သတိသမ္ပေသဇ္ဈင်တရား

တွေ့ ဖြစ်နေတာဘဲ။ သတိသမ္ပေသဇ္ဈင်ဆိုတာ မှန်စွာသိတဲ့ အသိ တရားဘဲ။ မှန်စွာအမှတ်ရတယ်။ တကယ်တော့ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ရုပ် နာမ် တရားတွေ အမှန်အတိုင်းသိတဲ့ သမ္ပေသဇ္ဈင်တရားလို့ ခေါ် တယ်။ အဲဒီ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်နေတာဘဲ။ တရား အားထုတ်ဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဟန်ကျတာဘဲ။ ပြန်စဉ်းစားယင် သိပ် ကောင်းတာဘဲ။ အားထုတ်စဉ်ကာလ အမှတ် ကောင်းယင် ကောင်းသလောက် သတိတွေဖြစ်ပြီးတော့ အင်မတန်ကို သာယာ စရာကောင်းတာဘဲ။ ပြန်စဉ်းစားယင် သိပ်ကောင်းတာဘဲ။ အား ထုတ်စဉ်ကာလ အမှတ်ကောင်းယင် ကောင်းသလောက် သတိ တွေဖြစ်ပြီးတော့ အင်မတန်ကို သာယာစရာကောင်းတာဘဲ။ အဲဒီ သတိသမ္ပေသဇ္ဈင်တရားဟာ “သတိသမ္ပေသဇ္ဈင်္ဂေါပပါသိကေ ဘဂ ဝတာ သမ္ပဒက္ခာတော၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္ပ ဒက္ခာတော-ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်တဲ့ သတိသမ္ပေသဇ္ဈင်ကို သတိသမ္ပေသဇ္ဈင်တရားလို့ခေါ်တယ်။ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော- မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်လို့ရှိယင်၊ အကြိမ်များစွာ လေ့လာ အပ်လို့ရှိယင်။ အဘိညာယ-ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိဖို့လဲ ဖြစ်ပါ တယ်။ သမ္ပေသဇ္ဈင်-ထိုးထွင်းသိဖို့ရာလဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နိဗ္ဗာနာယ-ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းဖို့ရာလဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခု လောလောဆယ် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းပြီးတော့ ဝိပဿနာဉာဏ် ပြည့်စုံတဲ့အခါကာလကျတော့ ရုတ်မှတ်နေရင်းနဲ့ အရိယာ မဂ် ဉာဏ် အရိယာ ဖိုလ်ဉာဏ် ဖြစ်လာတာပေါ့။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြစ်ယင်ကိုဘဲ ရုပ်နာမ် သင်္ခါရငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့ သွားတာဘဲ။

သကဒါဂါမိ မဂ်ဖိုလ်ရောက်တဲ့အခါလဲပဲ တွေ့တာဘဲ၊ အရဟတ္တမဂ်အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်တော့ အကုန်လုံးပြည့်စုံတော့တာဘဲ၊ အဲဒါ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်ပွားများလို့ရှိယင် အထပ်ထပ်အခါခါနဲ့လုံး သွင်းရှုနေလို့ရှိယင် ထူးသောဉာဏ်ဖြစ်ပါတယ်၊ ထူးသောဉာဏ်တွေ ဖြစ်လို့ ဆင်းရဲတွေလဲငြိမ်းတယ်၊ အဲဒါ ဟောတာဘဲ၊ တရားယူသော ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ နေမကောင်း၊ ထိုင်မကောင်းဖြစ်တဲ့အခါလဲပဲ ဘာအလုပ်မှမရှိဘဲ အဲဒါလေး နည်းနည်းမှတ်နေယင် ရပါတယ်။

ကိုယ်ထဲမှာ မနေသာတာလေးတွေရှိယင် ဝေဒနာကို မှတ်ယင် ဒုက္ခဝေဒနာကို နာရင် နာတယ်၊ ကိုက်ယင် ကိုက်တယ်၊ အဲဒါကို မှတ်ယင် ဝေဒနာလေး မှတ်နေတာဘဲ၊ သတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်ပွားနေတာဘဲ၊ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း သတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်ပွားနေတယ်၊ အဲဒါ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ - ထူးသောဉာဏ်နဲ့ ထိုးထွင်းပြီးတော့သိလို့ ဆင်းရဲငြိမ်းနေတာဘဲ။

ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်

ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ခေါ် ဥပါသိကေ ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္ထတိ။

ဥပါသိကေ - ရတနာသုံးရပ်ကို မပြတ်ဆည်းကပ်လေ့ရှိသော ဒါယိကာမ၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မဒက္ခာတော-ကောင်းမွန်မွန်ကန်စွာဟောအပ်သော၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်-တရားတို့ကို ကောင်းမွန်မွန်ကန်စွာပိုင်းခြား၍သိသော ဓမ္မဝိစယ

သမ္မောဇ္ဈင် တရားသည်၊ ဘာဝိဘော-မိမိသန္တာန်၌ ပိုင်းခြား၍
 ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဗဟုလိကတော-ကြိမ်ဖန်များစွာသိအပ်
 သည်ရှိသော်၊ အဘိညာဃ - ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ၊
 သမ္မောဓာယ-ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ - ရုပ်နာမ် ခပ်
 သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ၊ သံဝတ္ထတိ-စင်စစ်ကေန့်
 အမှန်ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်ဆိုတာ ပညာပဲ၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်
 ထဲမှာ ဓမ္မ-ဆိုတာဘုရား ရုပ်နာမ်ဘုရား၊ ဝိစယက-စိစစ်စူးစမ်း
 ပြီး သကာလ သိတဲ့သဘော ပညာပါဘဲ၊ ဓမ္မဝိစယ ခေါ်တဲ့
 ပညာဗောဇ္ဈင်တရား၊ ဘုရားကဟောသားတာ၊ ဘုရားက ဟော
 ထားတာကို ဖြစ်စေလိုလိုရှိယင် ဖြစ်စေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘယ်သူက
 ဖြစ်စေတယ်ဆိုယင် တရားအားထုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဖြစ်စေတာဘဲ၊
 အားမထုတ်ယင်တော့မဖြစ်ဘူး၊ တရားအားထုတ်လိုရှိယင် အသိ
 ဉာဏ်ပညာတွေလဲ ဖြစ်တာဘဲ၊ ရှေးက သိဖူးတာတွေလဲ ရှုရင်း
 မှတ်ရင်းနဲ့ ရုပ်သဘောတွေလဲ သိ၊ နာမ်သဘောတွေလဲ သိ၊
 သူ့အခိုက်အတန့်မှာ ဖြစ်ပျက်ကလေးတွေလဲသိ၊ ဖြစ်ပျက်သွားလို့
 အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတာလဲသိ၊ အလွန်ဟန်ကျနေတယ်၊ သေ
 သေချာချာ မှတ်လိုရှိယင်တော့ ကောင်းပါတယ်၊ သမာဓိအား
 ကောင်းယင် ဉာဏ်ဖြစ်တယ်၊ သမာဓိအား မကောင်းယင်တော့
 မဖြစ်သေးဘူး၊ စာနဲ့ပေနဲ့ ကျက်မှတ်ပြီးသိလာတာရှိတော့ရှိတယ်၊
 အဲဒါကတော့ တကယ်ဝိပဿနာဉာဏ်မျိုးတော့ မဟုတ်သေးဘူး၊
 လူကတော့ သာမညသိတာ၊ ကောင်းတော့ ကောင်းပါတယ်၊
 မဂ္ဂင်လဲဖြစ်တယ်၊ ဟန်ကျပါတယ်၊ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ရှေးကရှုဖူး

တာတွေ ပြန်စဉ်းစားယင် ပေါ်ပါတယ်။ အခုလဲပဲ တတ်နိုင်သလောက် ကလေးတွေကို ရှုမှတ်ပေးယင် သိတာလေးတွေ သိသိပြီး ရှင်းသွားတယ်။ အင်မတန်ကောင်းပါတယ်။

ရုပ်နာမ်တရားတွေဆိုတာ သတ္တဝါတိုင်း သတ္တဝါတိုင်း သန္တာန်မှာ အမြဲမပြတ်ဖြစ်စေမှ မရှုယင်တော့ မသိဘူးပေါ့။ ရှုမှတ်တာကလဲ ဖြစ်တုန်း ဖြစ်တုန်း ရှုမှ မဖြစ်ဘဲနဲ့ ဒီအတိုင်း ဆင်ခြင် ရှုလို့သဘာဝမကျဘူး။ ဖြစ်တုန်းလဲ ရှုမှ ဖြစ်တုန်းလဲ ဖြစ်တဲ့အတိုင်း ရှု၊ ဖြစ်ဖူးတဲ့အတိုင်း သမာဓိအားကောင်းလာတဲ့အခါကျတော့ ရုပ်တရားကတစ်မျိုး နာမ်တရားကတစ်မျိုး ပိုင်းခြားပြီး သိလာတယ်။ ရုပ်တရားကတော့ သူ့ဟာသူ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်တတ်တယ်။ အာရုံမသိတတ်တဲ့တရားပါဘဲ။ နာမ်တရားကတော့ အာရုံသိတတ်တဲ့ တရားပါဘဲ။ သူကတော့ အထည်ဒြပ်အနေနဲ့ မထင်ရှားဘူး။ ရုပ်တွေကတော့ ကိုယ်ခန္ဓာအထည်ဒြပ်အနေနဲ့ လူကိုယ်ကြီး တစ်ကိုယ်လုံးဟာ ရုပ်ကိုယ်ကြီး၊ အဲဒါတွေ အထင်အရှားတွေနေတာဘဲ။

ဝိပဿနာမရှုမှတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ အဲဒီ အထည်ဝတ္ထုကို တွေ့ရတာဘဲ။ သို့သော်လဲ ရုပ်ရယ် ဘာရယ်တော့ မသိဘူးပေါ့။ သို့သော်လဲ အဲဒီ ရုပ်ကိုယ်ကြီး တစ်ကိုယ်လုံးမှာရှိတဲ့ ရုပ်တွေဟာ သူကတော့ ဘာမှ မသိဘူး။ မြင်တယ်။ ကြားတယ်။ နံတယ် စသည်ဖြင့် သိသာလာတာလေးတွေဟာ အမှန်တရားဘဲ။ ရုပ်ကို မှီပြီးတော့ ဖြစ်လာတယ်။ သူကလဲပဲ ရုပ်မရှိယင် မဖြစ်ဘူး။ သူကလဲပဲ ရုပ်ကိုမှီပြီးဖြစ်တာ။ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ရုပ်ကိုမှီပြီး သကာလ အမြင်လေး၊ အသိလေးတွေ ဖြစ်တယ်။

အဲဒါတွေဟာ ရှုမှတ်နေလို့ရှိယင် အမှန်အတိုင်းသိတဲ့ပညာ
 ဖြစ်လာတယ်။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်-ဓမ္မ-တရား၊ ဝိစယကတော့
 စူးစမ်းဆင်ခြင်တဲ့အသိ၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်တယ်။ ဓမ္မဝိစယ
 သမ္မောဇ္ဈင်က ဘုရားဟောထားတဲ့အတိုင်း ရှုလို့ ဖြစ်စေလို့ရှိယင်
 အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ထူးသောဉာဏ်
 ဖြင့် သိသင့်သိထိုက်တာကိုလဲ သိဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ သိလဲသိပါတယ်။
 ထိုးထွင်းပြီးတော့ သိတယ်။ အမှန်အတိုင်း ထိုးထွင်းပြီးတော့
 သိတယ်။ အစက မသိနိုင်တာတွေသိ၊ သမာဓိအားကောင်းတဲ့
 အခါကာလမှာ ဒီဉာဏ်ဖြစ်လာတယ်။ ရုပ်နဲ့နာမ်နဲ့ ပိုင်းခြားသိလာ
 တယ်။ အကြောင်းအကျိုးဆက်သွယ်ပုံကလေးတွေကို သိနိုင်သမျှ
 သိတယ်။ ခဏမစဲဖြစ်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုလဲ သိတယ်။
 ပျောက်ပျောက်သွားတာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတာ သိတော့
 သိနိုင်သမျှ သိပြီး ပွားတယ်။ ပါရမီအားဖြင့် ပါရမီအလွန်ထူးတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အင်မတန် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိတာပေါ့။ ရှင်သာရိ
 ပုတ္တရာ၊ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ ပါရမီတော်ရှိတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တော်ရုံဘဲ သိပေမယ့် သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊
 အနာဂါမ် ရဟန္တာတို့လဲ ဖြစ်ကြတာဘဲ။ ရှုမှတ်လို့ရှိယင် ဖြစ်တယ်။
 ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်တရားဖြစ်တယ်။ ရောဂါဝေဒနာ ပျောက်ဖို့
 ကလဲ တစ်ကြောင်းဖြစ်တယ်။

ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်

ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ခေါ် ဥပါသိကေ ဘဂဝတာ
 သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ
 သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဥပါသိကေ - ရတနာသုံးရပ်ကို မပြတ် ဆည်းကပ်သော ဒါယိကာမ၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မဒက္ခာတော-ကောင်းမွန် မှန်ကန်စွာဟောအပ်သော၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ-လုံ့လအားထုတ်မှု ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်တရားသည်၊ ဘာဝိတော-မိမိသန္တာန်၌ ပိုင်းခြား၍ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဗဟုလိကတော-ကြိမ်ဖန်များစွာ သိအပ်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ-ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းငှာ၊ သမ္မောဓာယ-ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ၊ သံဝတ္ထတိ-စင်စစ်ကေန့် အမှန်ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

ဝီရိယဆိုတာ လုံ့လအားထုတ်မှု၊ သမ္မောဇ္ဈင်ဆိုတာက မှန်မှန်ကန်ကန်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်တဲ့တရား၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်တရားကို ဘာဝိတော-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဗဟုလိကတော-ကြိမ်ဖန်များစွာသိအပ်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ-ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းငှာ၊ သမ္မောဓာယ-ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ၊ သံဝတ္ထတိ-စင်စစ် ကေန့်အမှန်ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

ဖြစ်အောင် အားထုတ်လို့ ဖြစ်စေလို့ရှိယင် တရားအားထုတ်တဲ့ အခါကာလမှာ သေချာပြည့်စုံတယ်။ မရုမုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ရုမုတ်မှု လုံ့လဝီရိယပေါ်မှာ ဖြစ်တယ်၊ ဘာမှမဖြစ်ဘူး၊ ရုမုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်း ကြောင့်ကြစိုက်မှုတွေ ပေါ်နေတာဘဲ၊ ဖောင်းတယ် မှတ်မိအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ရတယ်၊ ပိန်တယ်မှတ်မိအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ရတယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် စိတ်သိလို့ရှိယင် သိတယ်၊ ဖြစ်လို့ရှိယင် ဖြစ်တယ်၊

ကြားလို့ရှိယင် ကြားတယ်။ ကိုယ်ထဲမှာ ဆင်းရဲမဖြစ်လို့ရှိယင်လဲ မခံသာတဲ့သဘောတွေကို သိတယ်။ အဲဒီလို ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်း ကောင်းတာသိတယ်၊ မကောင်းတာသိတယ်။ အဲဒီလိုဟာတွေရှိတာ ပေါ့။ အဲဒါဟာ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော အဘိညာယ ထိုးထွင်း၍ သိရှိမှုဖြစ်ပါတယ်။ အမှန်အတိုင်းသိတာဘဲ။ တရား နှစ်ဦးအခါက စိတ်ဝင်စားတယ်။ သမာဓိအားကောင်းတဲ့ အခါ ကာလမှာ ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်းကို ရှုမှတ်သွားတာ ပြန်သိတယ်။ ပျောက်ပျောက်သွားတာဟာ ကိုယ်ကို-ပျောက်ပျောက်သွားတာ အနိစ္စ မမြဲဘူး၊ ဒုက္ခ-ဆင်းရဲတယ်။ အနတ္တ-အတ္တမဟုတ်ဘူးဟု သိတယ်။ အဲဒါတယ်ကလာတာလဲ ဆိုတော့ ဝီရိယ ကြောင့်ကြ စိုက်လို့ ဖောင်းတိုင်း ပိန်တိုင်း မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း ပေါ်လာမှု ကလဲ ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်းလဲ မှတ်မိအောင် ကြောင့်ကြစိုက်နေ တော့ ကြောင့်ကြဖြစ်မှုလို့ လဝီရိယထင်ရှားတာ။ အဲဒီလို လ ဝီရိယ ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဤအသိဉာဏ်တွေ ဗောဇ္ဈင်တရားတွေ ဖြစ်နေတာ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင် ဓမ္မဝိစယ သမ္ပောဇ္ဈင်တို့ဖြစ်ပါတယ်။

ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်

ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို ခေါ် ဥပါသိကေ ဘဂဝတာ သမ္မ ဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော အဘိညာယ သမ္ပော ဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဥပါသိကေ - ရတနာသုံးရပ်ကို မပြတ်ဆည်းကပ်လေ့ရှိသော ဒါယိကာမ၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မဒက္ခာတော- ကောင်းမွန် မှန်ကန်စွာ ဟောအပ်သော၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်-

ဝမ်းမြောက်မှု ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် တရားသည်၊ ဘာဝိတော-မိမိ သန္တာန်၌ ပိုင်းခြား၍ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဗဟုလိကတော- ကြိမ်ဖန်များစွာ သိအပ်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ - ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ၊ သမ္မောဓာယ - ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ၊ သံဝတ္ထတိ-စင်စစ်ကေနိ အမှန်ဖြစ်နိုင်ပါပေ၏။

ပီတိဆိုတာ-ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်တဲ့သဘော၊ အဲဒါ ကုသိုလ်ရေးဘက်ကဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလဲရှိတယ်၊ အဲဒါကတော့ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်မဟုတ်ပါဘူး၊ ကုသိုလ်ရေးဘက်က ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် တရားတဲ့၊ အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားတယ်၊ အဲဒါကို ဘာဝိတော-ဖြစ်စေလို့ရှိယင် ရှုမှတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ ဖြစ်ပါတယ်၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် မှတ်အားကောင်းတဲ့အခါမှာဖြစ်တယ်၊ စ,ကစ တယ်ပြီး မဖြစ်ဘူး၊ ဘယ်အခါမှာ ပိုပြီး ထင်ရှားဖြစ်လာသလဲ ဆိုယင် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ရောက်တဲ့အခါ ဖြစ်လာတယ်၊ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ် ရောက်တဲ့အခါကျယ်လောင် အရောင် အလင်းတွေ ဘာတွေ တွေ့ရတယ်၊ ကိုယ်ထဲမှာ ပေါ့ပါးပြီးတော့ နေလို့ ထိုင်လို့လဲ ကောင်း၊ အဆင်ပြေနေတာဘဲ၊ အဲဒီအထဲမှာ ဝမ်းသာမှုလေး တွေလဲ ဖြစ်လာတယ်၊ တကယ့်ကို ဝမ်းသာစရာ ကောင်းတယ်၊ အစတုန်းက ဘယ်လိုကောင်းမှန်းမသိဘူး၊ အဲဒီဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ရောက်လို့ရှိယင်တော့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာမှုတွေ တော်တော်ကို အားကောင်းလာတယ်၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အများကြီးဘဲ၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ တော်ရုံပါဘဲ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် 'စဖြစ်လာ တယ်၊ အဲဒါနဲ့ဘဲ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကလဲ ဘာဝိတော-ဖြစ်စေအပ်

လို့ရှိယင်၊ ဗဟုလိကတော-အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်လို့ရှိယင်၊
အဘိညာဃ-ထူးသော ဉာဏ်နဲ့ပြည့်စုံပါတယ်။

ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်

ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ခေါ် ဥပါသိကေ ဘဂဝတာ
သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာဃ
သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္ထတိ။

ဥပါသိကေ-ရတနာသုံးရပ်ကို မပြတ်ဆည်းကပ်သော ဒါယိ
ကာမ၊ ဘဂဝတာ - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မဒက္ခာတော -
ကောင်းမွန်မွန်ကန်စွာ ဟောအပ်သော၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ-
ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်တရားသည်၊ ဘာဝိတော - ဖြစ်စေအပ်သည်
ရှိသော်၊ ဗဟုလိကတော - အကြိမ်များစွာ လေ့လာ အပ်သည်
ရှိသော်၊ အဘိညာဃ-ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ၊ သမ္မော
ဓာယ-မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ-
ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်းတို့၏အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ၊ သံဝတ္ထတိ-
စင်စစ်ကေန့် အမှန်ပင်ဖြစ်၏။

တရားအားထုတ်စဉ် ကာလကပြောတဲ့ ပီတိဖြစ်လာတဲ့ အခါ
မှာ ပဿဒ္ဓိဆိုတာဖြစ်ပါတယ်။ အခုလိုဖြစ်တာက အမြဲတမ်း
မဟုတ်ပါဘူး၊ ပီတိဖြစ်တဲ့အခါမှာ ပဿဒ္ဓိဖြစ်တယ်၊ ပဿဒ္ဓိဖြစ်ပြီး
တော့ ပီတိဖြစ်ပါတယ်။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၊
ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင် ဒါတွေက အမြဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေကို
တရားအားထုတ်တုန်းက ကိုယ်တိုင် တွေ့ဖူးတာဘဲ။

သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်

သမာဓိ သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ ခေါ် ဥပါသိကေ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္ထတိ။

ဥပါသိကေ-ရတနာသုံးရပ်ကို မပြတ်ဆည်းကပ်လေ့ ရှိသော ဒါယိကာမ၊ ဘဂဝတာ - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္ပဒက္ခာတော-ကောင်းမွန်မွန်ကန်စွာ ဟောအပ်သော၊ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ-သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်တရားသည်၊ ဘာဝိတော - ဖြစ်စေအပ်သည် ရှိသော်၊ ဗဟုလိကဘော - အကြိမ်မျှားစွာ လေ့လာအပ်သည် ရှိသော်၊ အဘိညာယ-ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ၊ သမ္ပောဓာယ-မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ၊ သံဝတ္ထတိ-စင်စစ်ကေန့် အမှန်ပင်ဖြစ်၏။

အဲဒီ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်-သမာဓိဆိုတာကလဲ စိတ်တည်ကြည် မူပါဘဲ၊ တရားအားထုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လဲ အခိုက်အတန့် အတော် ကြာအောင် စိတ်ငြိမ်သက်လေ့ရှိတတ်ပါတယ်။ သို့သော်လဲ သိပ် မထင်ရှားဘူး။

တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ သိပ်ထင်ရှားတဲ့ သမာဓိတွေဖြစ် လာတယ်။ အစတုန်းက သမာဓိအားကောင်းတဲ့လူ ဆိုလို့ရှိယင် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ မှတ်တဲ့အခါမှာ ‘ ဟိုရောက်လို့က်၊ ဒီ ရောက်လို့က် စိတ်တွေကငြိမ်ကိုမငြိမ်ဘူး၊ သမာဓိအားကောင်းလာ ပြီဆိုယင် စိတ်က ဘယ်မှမသွားတော့ဘူး တစ်မှတ်ပြီး တစ်မှတ်၊

တစ်မှတ်ပြီးတစ်မှတ် မှတ်သိမှတ်သိသွားနေတယ်။ မှတ်စရာ သိစရာ လေးနဲ့နေရတယ်။ ရှုသိတာတွေဟာ သွားပြီး တည်နေတယ်။ သမာဓိစိတ် တည်ငြိမ်တယ် ရှုသိတာလေးတွေဟာ သွားပြီး တည်နေတယ်။ သမာဓိစိတ်တည်ငြိမ်နေတယ်။ အင်မတန်ကောင်း ပါတယ်။ သမာဓိက ရုပ်နာမ်တရား ပိုင်းခြားပြီး သမာဓိ စက တည်းက နောက်အကြောင်းပိုင်းသိ၊ ဒီတော့ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းက ဖြစ်ပျက်တာသိ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဝိပဿနာဉာဏ်သည် အစဉ် အတိုင်း အစပိုင်းတော့ တော်ရုံပါဘဲ။ နောက်ပိုင်းကျတော့ သိပ် ကောင်းတာဘဲ။ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်နဲ့ဆိုလို့ရှိရင် သမာဓိစိတ် တည်ကြည်မှုက သိပ်ကောင်းတာဘဲ။ ပျက်တယ်လို့ကို မရှိဘူး။ ပထမပိုင်းလောက်ဘဲ လေးငါး ဆယ်ချက်လောက် စူးစိုက်ပြီး ရှုလိုက်ရတယ်။ တော်တော်ကြာတော့ ငါးမိနစ်တို့၊ ဆယ်မိနစ်တို့၊ နာရီဝက်တို့၊ တစ်နာရီတို့ ဘယ်မှစိတ်မပြန့်ဘဲ မှတ်သိ မှတ်သိတွေ ချည်းဘဲ ဖြစ်သွားတယ်။ စိတ်ဟာ တည်ငြိမ်ပြီးတော့ အင်မတန် ကောင်းပါတယ်။ သမာဓိဗောဇ္ဈင်တရားတဲ့ မြတ်စွာဘုရား ဟော ထားတယ်။

သမာဓိဖြစ်အောင် အားထုတ်၊ အဲဒါတွေ အားထုတ်တော့ ကိုယ်တိုင် ကြုံဖူး သိဖူးတာပေါ့လေ။ အဲဒီ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင် တရားနဲ့ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော - ဖြစ်စေလို့ရှိရင် ဒီတရား အကျိုးများစွာ ပွားစေလို့၊ လေ့လာလို့၊ ပွားစေလို့ရှိရင် အဘိညာဃ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ-ထူးသောဉာဏ်နဲ့သိဖို့၊ မှန်ကန်စွာသိဖို့၊ ထူးသောဉာဏ်ကို သိဖို့၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းဖို့ရာဖြစ် ပါတယ်တဲ့။

အဲဒါ ရှုရင်းရှုရင်းနဲ့ ရှုမှတ်ကောင်းနေတယ်၊ လောကရေးရာနဲ့လဲပဲ ကျန်းမာရေးနဲ့ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုယင် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တရားအားထုတ်ရင်းနဲ့ နေကောင်းသွားတဲ့ လူတွေလဲ ရှိတယ်၊ တော်တော်များပါတယ်၊ အချို့များ ဆေးဆရာတွေ သူတို့ကလို့ မပျောက်နိုင်တဲ့ ရောဂါတွေ၊ တရားရှုမှတ်တာနဲ့ ပျောက်သွားတာတွေ တော်တော်များပါတယ်၊ တော်တော်ကိုများပါတယ်၊ အံ့ဩစရာ တော်တော် ကောင်းတယ်၊ ဆရာတွေ တစ်ခါကလို့ သက်သာပေမယ့် လုံးလုံးတော့ မပျောက်ဘူး၊ အဲဒီလို ဖြစ်နေရာကနေပြီး တရားရှုမှတ်ပြီးတော့ တစ်ခါတည်း ပျောက်သွားတယ်၊ ဒီနောက် ဆေးတွေ ဘာတွေလဲ မစားရတော့ဘူး၊ ပျောက်သွားတယ် အင်မတန်ကောင်းတယ်၊ ညီမျှတယ်၊ ရောဂါဝေဒနာပျောက်လာတာ၊ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာ တွေ ဖြစ်လာတာ တွေရပါတယ်။

တရားရှုမှတ်အားထုတ်ယင် သမာဓိ အားကောင်းသလောက် စိတ်ချမ်းသာမှုတွေလဲ အလွန် ကောင်းတာ၊ မကောင်းတာ မရှိဘူး၊ ရှုမှတ်နေရင်းနဲ့လဲ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာတွေ ဖြစ်ပြီး နေကောင်းထိုင်ကောင်း ဖြစ်လာတယ်၊ အမှတ်ကောင်းတွေကို တွေ့တာများပါတယ်၊ အခုလဲတတ်နိုင်သလောက် ရှုမှတ်ပြီး သတိသမာဓိတွေဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေးတွေ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ကောင်းမွန်လာတယ်၊ အဘိညာဿ-ထိုးထွင်းဉာဏ်နဲ့ သိဖို့ဖြစ်ပါတယ်၊ သမ္မောဓာယ - ထိုးထွင်းဉာဏ် မှန်မှန် ကန်ကန် ဖြစ်လာတယ်၊ နိဗ္ဗာနာယ-ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းဖို့လဲဖြစ်ပါတယ်၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် ဒါက သုံးခု၊

၃၈ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ ဒီဟာကန္တစုံ၊ သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်အားလုံး ၆-ခု ရှိသွားပါပြီ။

ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်

ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ခေါ် ဥပါသိကေ ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္ထတိ။

ဥပါသိကေ-ရတနာသုံးရပ်ကို မပြတ်ဆည်းကပ်လေ့ ရှိသော ဒါယိကာမ၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မဒက္ခာတော ကောင်းမွန်မွန်ကန်စွာဟောအပ်သော၊ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်ကို- လစ်လျူရှုသော ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်တရားသည်၊ ဘာဝိတော- ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဗဟုလိကတော - အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ - ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ၊ သမ္မောဓာယ - မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ - ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ၊ သံဝတ္ထတိ-စင်စစ်ဧကန် အမှန်ပင်ဖြစ်၏။

အဲဒါကလဲ ဆင်းရဲခြင်းတွေပါတဲ့၊ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးထဲမှာ အမှတ်ရတဲ့ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကလဲထင်ရှားတယ်၊ ပြီးတော့သမာဓိ စိတ် တည်ကြည် ငြိမ်သက်မှုကလဲ ထင်ရှားတယ်၊ အမှန်အတိုင်း သိတယ်၊ ဓမ္မဝိစယဆိုတာကလဲ ထင်ရှားတယ်၊ ဝီရိယအားထုတ်မှု ဝီရိယကလဲထင်ရှားတယ်၊ ဥပေက္ခာဆိုတာ အလယ်အလတ် မမှန်ကန် မညီမျှတဲ့ အလယ်အလတ် အဲဒီသဘောတွေလဲထင်ရှားတယ်၊ အဲဒီတော့ ပီတိဝမ်းမြောက်မှုကလဲ ထင်ရှားတယ်၊ ချမ်းသာမှုဆိုတဲ့

ပဿဒ္ဓိ ငြိမ်းချမ်းမှုသဘော သမာဓိ၊ ဓမ္မဝိစယတွေလဲ ထင်ရှား
တယ်။ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး တရားတွေဟာ ဘုရားဟောတဲ့အတိုင်း
တရားအားထုတ်လို့ရိယင်၊ ပွားများလို့ရိယင် အဲဒါတွေဖြစ်လာပြီး
တော့ ဘာဖြစ်တုံးဆိုလို့ရိယင် အဘိညာဿ-အသိညာဏ်နဲ့ သိဖို့၊
သမ္မောဓာယ-ထိုးထွင်းညာဏ်နဲ့သိပြီးသကာလ အမှန်အတိုင်းသိဖို့၊
နိဗ္ဗာနာယ-ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းဖို့ရာဖြစ်ပါသည် တဲ့။ ဗောဇ္ဈင်
၇-ပါး တရားမှာ မြတ်စွာဘုရားဟောသားတဲ့အတိုင်း ဘုန်းကြီး
တို့ကလဲ ဘုရားဟောတရားကို ကြည့်ပြီးတော့ဟောရပါတယ်။

ဣဇမ ခေါ် သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပါသိကေ ဘဂဝတာ
သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာဿ
သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဥပါသိကေ-ဒါယိကာမ၊ ဘဂဝတာ - မြတ်စွာဘုရားသည်၊
သမ္မဒက္ခာတာ-ကောင်းမွန်မွန်ကန်စွာ ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်
သော၊ ဣဇမ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ - ဤဗောဇ္ဈင် ၇ - ပါးတို့သည်၊
ဘာဝိတာ-သော်၊ ဗဟုလိကတာ - သော်၊ အဘိညာဿ - ငှာ၊
သမ္မောဓာယ-ငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ-ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့အတိုင်း ဘုန်းကြီးတို့က ရွတ်ပြီး
တော့ဟောရတယ်။ အရှင်မဟာကဿပနဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်
တို့ကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောတော်မူတယ်။ မြတ်စွာ
ဘုရား နေထိုင်မဝကောင်းတဲ့အခါမှာ စုန္ဒဆိုတဲ့ရဟန်းက ဟော
ပါတယ်။

အဲဒီ တရားတွေ နာပြီးတော့ အရှင်မဟာကဿပ၊ အရှင်
မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့ ရောဂါဝေဒနာ ပျောက်တယ်၊ ဘုရားကိုယ်
တော်တိုင်လဲ အစက ဘာရောဂါမှန်း မသိဘူး၊ အဲဒီရောဂါ
ပျောက်သွားတယ်၊ အခု ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ ဗောဇ္ဈင်တရားတို့ကို
ရိုသေ လေးစားသောအားဖြင့် မကြာမီခင်ဘဲ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်
လဲပဲ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်၊
ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်တို့ကို ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ပွားများပြီး
တော့ ရှေးကတွေ့ဖူးသော တရားတို့ကို ထပ်ပြီးတော့တွေ့မှတ်၊
နောက်လဲပဲ ပွားများခြင်းအားဖြင့် တွေ့သင့် တွေ့ထိုက်သော
သမာဓိဂုဏ်ထူးတွေလဲ တွေ့မြင်သွားမှာပါ။

ဆင်းရဲခပ်သိမ်း အကုန်လုံးငြိမ်းအေးသွားမှာဘဲ၊ ဤသမ္မောဇ္ဈင်
တရားတွေကို မိမိတို့စွမ်းနိုင်သမျှ အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဘေး
မှန် အန္တရာယ်ဟူသမျှတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြ၍ မိမိတို့
အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော လောကီ၊ လောကုတ္တရာ
ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ မင်္ဂလာအပေါင်းတို့နှင့်ပြည့်စုံကြပါစေ။

(ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်စုံပါစေ)

သာဓု... သာဓု... သာဓု...။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

၏

သြဝါဒတော်များ

၁။ အကုသိုလ်များ၊ ရှောင်ရှားပယ်လေ၊
ကုသိုလ်တရား၊ ဖြစ်ပွားစုံစေ။
မိမိစိတ်ဓာတ်၊ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူစေ၊
ဤသုံးပါး၊ ဘုရားဆုံးမပေ။

၂။ သူ့ကိုသတ်ဖြတ်၊ သက်တိုတတ်၊ မသတ် အသက်ရှည်၊
ညှဉ်းဆဲသူကား၊ အနာများ၊ သနား ကျန်းမာသည်။
ဒေါသမီးလျှံ၊ အကျည်းတန်၊ သည်းခံ လှပသည်၊
မနာလိုမှာ၊ ခြေရံကွာ၊ ကြည်သာ ခြေရံမည်။
မပေးလှူက၊ မဲ့ပြာကျ၊ လှူမှ ပေါကြွယ်မည်၊
မရိုမသေ၊ မျိုးယုတ်ချေ၊ ရိုသေ မျိုးမြတ်မည်။
မမေးမမြန်း၊ ဉာဏ်မြင်ကန်း၊ စုံစမ်း ဉာဏ်ကြီးသည်၊
ဆိုးတာပြုက၊ ဆိုးတာရ၊ ကောင်းမှ ကောင်းစားသည်၊
ဆိုးကောင်းနှစ်တန်၊ ကံစီမံ၊ ခံ-စံကြရသည်။